

1905

16/12 59: Fremsættelse af forslag.

1906

[Landbrugsministeren.]

forhøjes hver med 2 000 kr. til henholdsvis 59 000 kr., 62 000 kr. og 67 000 kr., ligesom der for gartnerier foreslås en forhøjelse fra 51 000 kr. til 53 000 kr., medens det særlige maksimumsbeløb for drivhuse foreslås forhøjet fra 25 000 kr. til 26 500 kr.

Maksimumsbeløbene for de øvrige låntyper såvel som de samlede rådighedsbeløb for statens jorderhvervelser, anlægsarbejder, udlån og tilskud efter statshusmandsloven i det kommende finansår er i lovforslaget optaget med samme beløb som i den gældende udlånslov.

Derimod indeholder lovforslaget i overensstemmelse med kommissionsforslaget en afvigelse fra den gældende udlånslov med hensyn til det rammebeløb, der gælder for udmålingen af tillægslån, således at disse sammenlagt med tidligere ydede lån normalt ikke må overstige nævnte rammebeløb. Dette har siden 1948 været fastsat til 30 000 kr., men foreslås nu forhøjet til 40 000 kr.

Reglerne om lånenes ydelse, sikring, forrentning og afvikling er for samtlige låntypers vedkommende samlet i forslagens §§ 3-5 og afviger på væsentlige punkter fra de hidtil gældende regler.

Ændringerne tager sigte dels på en forenkling af långivningen efter statshusmandsloven, dels på en tilnærmelse af vilkårene for denne långivning til det almindelige lånemarkeds vilkår.

Rentefoden foreslås for samtlige låntyper efter statshusmandsloven fastsat til $4\frac{1}{2}$ pct. p. a. Herved tilsigtes en tilnærmelse til den forrentning, som på længere sigt gennemsnitlig gælder for langfristede realkreditlån. Dette medfører for den overvejende del af långivningen efter statshusmandsloven en forhøjelse af den årlige rente med $\frac{1}{2}$ pct. Enkelte specielle typer af lån såsom lån til fælles el- og vandforsyningsanlæg, lån til omlægning af små landbrug til gartneridrift samt lån til frugtplantager forrentes dog nu med 5 pct. p. a., og for disse typer vil renten således ifølge for-

slaget ved fremtidige udlån blive $\frac{1}{2}$ pct. lavere.

Den konjunkturbestemte renteform, som navnlig finder anvendelse på alle ny selvstændige brug, medfører, at rentesatsen $4\frac{1}{2}$ pct. under dårlige konjunkturer for landbruget kan falde til det halve og under gode konjunkturer kan stige til $6\frac{1}{2}$ pct. p. a. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at en normal rente på $4\frac{1}{2}$ pct. p. a. ved konjunkturomregning vil være reduceret til $3\frac{1}{2}$ pct. p. a. ved terminsbetalinger i december termin i år.

Efter forslaget skal statslån til oprettelse af et nyt brug ydes som ét samlet lån, dog bortset fra det særlige drivhuslån, der ydes ved oprettelse af gartnerier. Efter den gældende lov ydes normalt fire forskellige lån til oprettelse af et nyt brug.

Af det samlede lån forrentes og afdrages $\frac{4}{5}$ ved faste halvårslige ydelser i løbet af 60 år, medens den resterende femtedel henstår som en rente- og afdragsfri spærreprioritet, der vederlagsfrit afskrives efter 60 års forløb, for så vidt beløbet ikke forinden er inddraget som en rente- og afdragspligtig del af lånet, hvilket staten kan kræve i tilfælde af misligholdelse eller ved ejerskifte, navnlig når køberens kvalifikationer er mindre gode. Efter forslaget forbliver lånet indestående i ejendommen ved ejerskifte, og debitor vil ikke have adgang til ekstraordinær indfrielse af lånet.

Ved de foreslåede afviklingsregler gennemføres en væsentlig forenkling i forhold til de gældende regler. Efter disse er en femtedel af byggelånet rente- og afdragsfri og afskrives enten under ét efter 20 års forløb eller med $\frac{1}{10}$ i 11.-20. år. Yderligere er efter nugældende lov $\frac{2}{5}$ af byggelånet og halvdelen af etableringslånet rentefri, men afdrages forlods, og løbetiden for de 4 normale lån er for etableringslånet 12 år, for installationslånet 20 år, for byggelånet 83 år og for jordkøbslånet 139 år.

Den rente- og afdragsfri femtedel af lånet, der afskrives efter 60 års forløb, kan betragtes som et tilskud, dog af betinget